

La “dolce vita” de pe insula Capri: de la împărații romani la Lenin

Napoli. Se întâmplă, în anumite zile, magice, ca soarele să coboare peste mare într-o îmbrățișare învăluitoare, aproape imperceptibilă, atât de delicată, încât devine imposibil să vezi linia orizontului, care separă cerul de mare. Valurile încremenesc, parcă, obosite să tot aștepte un nor rătăcit, care să le astâmpere dansul încins de lumina soarelui. În astfel de clipe, în care aerul e limpede și sticlos, insula Capri, cu stâncile ei calcaroase, în forme ce sfidează gravitatea, pare suspendată deasupra mării, cu splendoarea ei paradisiacă, desprinsă de tot ceea ce înseamnă terestru.

Există, apoi, alte zile în care aerul e umed și cade greu, ca o povară, peste mare. O pâclă albastruie și densă se ridică în jurul insulei, ascunzând-o de privirile lacome ale turiștilor, aflați pe vapoarele care îi poartă în paradis. Ai senzația că cerul s-a aplecat atât de mult peste mare încât a sufocat insula, a înghițit-o. Atunci când Capri devine invizibilă, vulcanul Vezuviul e și el învăluit în nori, tăinuit și misterios.

Sunt sigură că într-o astfel de zi s-a născut una dintre cele mai frumoase legende napoletane, cea care povestește iubirea imposibilă, sfârșită tragic, dintre nobilul cavaler *Vesuvio* și tânăra *Capri*, despărțiți de rivalitatea dintre propriile familii. Un altfel de *Romeo și Julieta*.

Vesuvio aparținea uneia dintre primele familii nobile din

Napoli, era un cavaler aspru, impulsiv, coleric, îmblânzit, brusc, de iubirea pentru frumoasa *Capri*. Familia acesteia a refuzat categoric căsătoria dintre cei doi și a decis să o îmbarce pe fată și să o trimită departe de bărbatul de care era atât de îndrăgostită. Legenda spune că, în timp ce se afla pe vapor, tânăra privea cu disperare cum se îndepărta de port. Apoi a îngenunchat, a rostit o rugăciune și s-a aruncat în valuri. În locul în care și-a găsit sfârșitul, s-a născut o insulă verde-albăstruie, de o frumusețe copleșitoare, întocmai ca iubirea dintre *Vesuvio* și *Capri*. Atunci când a aflat că aleasa lui a murit, *Vesuvio* a început să plângă lacrimi de foc, între suspine fierbinți. Durerea l-a transformat într-un munte de piatră, înlăuntrul căruia arde

eternul foc al iubirii. Legenda poveștește că săgețile de foc, fumul negru și lava incandescentă care ies, uneori, din munte, sunt încercarea disperată a nobilului *Vesuvio* de a-și îmbrățișa iubita, pierdută în mare.

Doar napoletanii puteau fi în stare să creeze o legendă tulburătoare de iubire, pentru a explica furia nimicitoare a unui vulcan, și doar ei pot să aibă certitudinea că frumusețea desăvârșită a insulei a transformat-o într-un paradis terestru, ca recompensă divină pentru sacrificiul suprem al tinerei *Capri*, "vinovată" de prea multă iubire.

Adevărul e că un loc cum e insula Capri, ale cărei origini sunt legate de un personaj legendar ca Ulișse (care a creat în Sicilia și în Italia meridională primele comunități grecești), sau de cultul sirenelor, stabilite la *Capreae* (numele vechi al insulei), nu putea să se limiteze la adevărul istoric, fără să dea frâu fanteziei, exprimată în cele mai diverse

forme. Nu e o întâmplare că insula Capri a atras, din cele mai vechi timpuri, regi și împărați, poeți și artiști, dar și revoluționari, care au găsit aici adăpost, refugiu, inspirație și intimitate.

Cărțile de istorie scriu că, în anul 29 î.Hr. împăratul Octavian Augustus, întorcându-se din campania militară în Orient, s-a oprit cu navele la Capri. Potrivit scriitorului roman Svetonio, un salcâm bătrân și bolnav, ca prin minune, s-a regenerat, în momentul în care a trecut Augustus. Împăratul a văzut în asta un semn de bun augur și a decis să scoată insula de sub dominația orașului Napoli, în schimbul insulei Ischia, și să o introducă sub dominația Romei. Octavian Augustus și-a construit aici un palat, iar succesorul său, împăratul Tiberius, a petrecut la Capri zece ani și a construit 12 vile, în semn de recunoștință față de cei 12 zei

ai Olimpului. Același scriitor Svetonio spune că împăratul Octavian Augustus ar fi botezat insula *Apragopolis*, adică "orașul lui *dolce far niente*".

Mai târziu, Capri a devenit destinația aristocrației italiene, britanice și franceze. Bourbonii secolului al XVIII-lea veneau aici la vânătoare de prepelițe, iar în secolele al XIX-lea și al XX-lea, artiști, poeți, personalități economice și politice și-au găsit inspirația sau odihna pe plajele calcaroase ale insulei.

Pablo Neruda și-a trăit la Capri iubirea pasională și interzisă cu Matilde Urrutia, pentru care își părăsise soția, în vara lui 1951. Iubirea romantică și profundă pentru noua sa muză a inspirat cele mai frumoase poezii de dragoste, publicate în volumele *Versurile căpitanului* și *Strugurii și vinul*, dedicate Matildei. Scriitorul Axel Munthe a scris aici *Cartea de la San Michele*, în care descrie construirea vilei

San Michele, un vis din tinerețe, care se înfiripase în mintea lui o dată cu prima sa călătorie în insulă. Văzuse, atunci, ruinele unei mici capele și și-a dorit să o cumpere pentru a o repara și a o transforma în loc de odihnă. *Villa San Michele*, construită fără arhitecți profesioniști, după principiul « cât mai mult aer și cât mai mult soare posibil », oferă, astăzi, cea mai spectaculoasă priveliște asupra insulei și a golfului Napoli.

Iată cum descrie Munthe momentul în care a ajuns la Capri, pentru prima oară. *“Sării de pe corabia ce mă aducea din Sorrento pe plaja mică. Puzderie de băieței se zbenguiau printre bărcile întoarse cu fundul în sus, ori își scăldau trupușoarele de bronz lucitor în talazurile ce se sfărâmau de*

țarm, pe când bătrâni pescari cu roșii bonete frigiene își cârpeau mrejele lângă șoproanele bărcilor, în fața debarcaderului stăteau vreo șase măgăruși înșeuăți, cu buchețele de flori prinse la căpestre, iar în jurul lor pălăvrăgeau și cântau tot

atâtea fete, cu spadella de argint înfipite în cosițele negre și basmale roșii înnodate în jurul umerilor. Eu n-aveam vreme să cuget; mintea îmi era furată de farmec, inima plină de

bucuria vieții, lumea era frumoasă și aveam optsprezece ani".

Rainer Maria Rilke, Joseph Conrad, Norman Douglas sunt doar câțiva dintre scriitorii care puteau fi văzuți pe insulă, în primii ani ai secolului al XX-lea. Scriitorul englez Graham Greene, o vreme agent secret în Siera Leone, a ales, în 1940, insula Capri ca refugiu. La fel ca și Vladimir Ilici Lenin, care a trăit aici doi ani, între 1908 și 1910, ca oaspete al poetului Maxim Gorki. După eșecul revoluției din 1905, cei doi au creat, la Capri, *Școala de tehnică revoluționară pentru pregătirea științifică a propagandiștilor socialismului rus*. În 1970, la împlinirea a 100 de ani de la nașterea lui Lenin, în grădinile lui Augusto, a fost dezvelit un bust dedicat revoluționarului rus, îndrăgostit de Capri și de a sa *dolce vita*.

Nu a fost singurul, de altfel, dovadă sunt sutele de fotografii în care apar personaje celebre plimbându-se pe străduțele orașului sau așezate la o masă, în celebra *piazzetta*, numită Piazza Umberto, considerată, și astăzi, capitala internațională a mondenității. Au trecut pe aici Charlie Chaplin, Grace Kelly și Prințul Rainier de Monaco, Greta Garbo, Jack Lemmon, Clark Gable, Liz Taylor, Kirk Douglas, Jacqueline Kennedy și Aristotel Onassis.

Îmi place să mi-l imaginez pe Lenin așezat la o masă cu

Onassis (frecvent vizitator al insulei Capri, la distanță de câteva decenii), prinși în vreo partidă de șah sau în vreo dezbatere încinsă pe tema socialismului rus, sub privirea melancolică a lui Rainer Maria Rilke. Așa cum îmi place să mi-i imaginez ascultându-l pe industriașul german Friedrich Alfred Krupp (stabilit pe insulă în 1899), în timp ce le vorbea despre proiectul său ambițios de a construi o șosea, care să lege partea înaltă a insulei de mare. Șoseaua, inaugurată în 1902, s-a numit *Krupp*, la fel și grădinile amenajate în jurul ei, până în 1918, când s-a considerat că nu era potrivit un astfel de nume, german, în plin război mondial. În 1961, consiliul comunal a redat *cezarului ceea ce era al cezarului* și numele *Krupp* principalei șosele de pe insulă.

De la Ulisse la Alfred Krupp... sau lungul drum care duce în paradisul terestru...Capri.

